

„מישהו צריך לעשות...“

הוא בן קיבוץ אמיתי אופייני. האבטיפוס של הצעיר השקט והרציני, הממלא את כל תפקידו עד לאחרון, מתוך הכרה ומרצון. מעולם לא התחכח עם איש. כשנשלח ל- עבוד בקטיף הלך ועשה את הנדרש, ל- מרות ששנא, בעצם, את העבודה הנאת. „מיר שהו הרי צריך לעשות גם את העבודות האלה,“ אמר בפשטות.

אחרי גמר העבודה היה מתקלח, פונה לעיסוקים החביבים עליו: היה שחמטאי מצטיין, וניצל כל רגע פנוי לעסוק בכך. קרא הרבה קלסיקונים. אך נהנה גם ממצעד- הפזמונים, והיה תלמיד מצטיין במקצועות הריאליים ובעיקר בכימיה.

כשהלך לצבא, וצורף לסיירת של גולני, המשיך לגלות אותו אופי שקט ואחראי שלו. הוא התבלט בכסירות ואומץ-לב מחד, אך בביישנות ובצניעות מאידך. לכן גם הצטיין בצבא, מבלי שיצטרך להתאמץ לשם כך, ב- מיוחד. „הכל בא לו בקלות,“ סברו חבריו. כשיצא עם שיירת השיריון, במלחמה, הוא רק התגעגע לערימת הספרים שלו, ולשחמט. חוץ מזה לא חסר לו כלום. הוא היה מרו- צה בצבא, שקט ורגוע, ואז עלה הוחל שלו על המוקש.

דניאל ורדון (29)

„כמה הרבה שמים!“

לו מהצבא, אחת מהן חתומה עלידי ה- רמטכ"ל, גילה אביו במיקרה, כשהן נפלו מ- כיסו של דני.

הקצין הצעיר, אף לא הספיק להיפרד מ- אשתו ומילדיו, אך הוא הספיק עוד לכתוב לילדים במועדון שלו בבית-גוברין, ביקש מ- הם למסור ד"ש בבית. „אנחנו במלחמה,“ כתב שם „ומוכנים לעשות הכל! כל מה ש- ידרש מאיתנו!“

וכשחזר דני עם חייליו, אחרי הקרבות ה- קשים, פנה לחלץ עם חבריו, שני פצועים, מתוך ואדי עמוק, צלפים ערביים שהתחבאו בין הפלטיים, ירו בו צורר, ופגעו בו מיד.

הסגן הצעיר נפל במדבר, עליו סיפר רק ימים אחדים קודם לכן לילדיו: „איזה חיות נפלאות יש במדבר הזה ואיזה ציפורים! כמה חול, אבנים, וכמה הרבה שמיים!“

בראיון שפורסם במחנה עם הרמטכ"ל, אחרי פעולת נוקייה, בלט קצין צעיר בתשור- בותיו ובהלך — מחשבתו הנועז. היה זה סגן דני ורדון.

אך הוא התבלט עוד קודם לצבא. כאשר החליט להקים מועדון בבית-גוברין, משם יר- כל לספל בגרעיני-האחות. מועדון זה הפך למוסד המוכר בכל הארץ, בשם „המועדון של דני“, והפך למקום החשוב ביותר בקי- בוצ הצעיר.

מה שזני באמת אהב, זה להאזין למוסיקה (הרקודיים של מוצרט), לנגן על הסכסופון שלו, והוא אהב מאד לטייל. הוא אף הירבה לספר על טיוליו לילדים במועדון שלו, ב- בית-גוברין, אליהם היה קשור כשם שהיה קשור לשני ילדיו שלו — ניצן ועירן.

רק על עצמו — לא נהג לספר. הוא היה נחבא-אל-הכלים, ואת תעודות-ההצטיינות ש-

יארל שוורץ (18)

בעל האופי

גם כשנפרד ממיכל, לפני שיצא בפעם ה- אחרונה, הוא אמר שהוא לא רוצה לנסוע — כי הוא פוחד שלא יחזור יותר.

הוא היה כלי-כך צעיר במותו! ובכל זאת היה כבר בעל אופי מעוצב ומושלם, צעיר מיוחד במינו ויוצא-דופן: קיבוצניק מרדן ותוקפני, שניסה להביא חידושים, ולכפות את השקפתו המתקדמת על הכל, ועוד בהיותו ילד היה אגרסיבי ו- תוקפן. תמיד עסק בעיסוקים המיוחדים שלו. גילה חוש טכני יוצא מגדר הרגיל, וב- צעירותו היה גאה תמיד במקלטי-הרדיו ש- בנה, ובטיסנים שהרכיב.

הוא שנא שיכתיבו לו את תנאי-החיים, ובגיל מוקדם ביקש לעזוב את הקיבוץ, ובקשתו התקבלה בהנהגה. הוא רצה לעבור למושב. לעבוד בעבודה חקלאית — אך ל- חיות את חייו בעצמו. את העיר שנא.

הצעיר הפיקח ויוצא-הדופן-בחברה-הקיבוץ ציח, היה אהוד על הכל, למרות זאת. הוא חי חיים אינטנסיביים, כאילו ידע שימות צעיר כל כך. הוא עמד להישא, למיכל, חברתו. והוא החל לשרת בצה"ל כבר מ- גיל 17 אחרי שהתנדב. למרות אופיו החזק הוא נקלט שם בקלות בלתי-רגילה, שירת בכיירת הצפון.

כשכתב הביתה, לילה אחד לפני מותו „אני בטוח ללא ספק שאעמוד במבחן,“ היתה לו ההרגשה שהוא ימות בקרוב.

גופלים ההולכים ראשונה

שלושה צעירים נולדו יחד, גבעת-ברנר. שלושתם נקראו באותו שם — יואל. הם חיו יחד באותו קיבוץ, שיחקו יחד בילדותם, וגדלו יחד. תוך כמה ימים — נפרו שלושתם.

יואל (יולי) זק (20)

הצנחן שאהב לצלול

אחר-כך הוא גילה את המים. „הכי הרבה הוא אהב לצלול,“ סיפר חבר שלו. „הוא היה נחפש שם כל הזמן חיות חדשות. עולם חדש.“

ובאמת כשהגיע זמנו ללכת לצבא — דרש ללכת לקורס מדריכי הקומנדו של חיל-הים. משלא קיבלו אותו התאכזב, והיה זה רק טבעי שפנה לצנחנים.

את הצניחות הוא אהב יותר מכל. למה? „אתם לא יודעים איזה תענוג זה לראות את הנוף מלמעלה!“ סיפר בגאווה.

אך על פעולותיו בסיירת הצנחנים — לא סיפר מעולם. חבריו רק יודעים שהשתתף בכמה מהפעולות הנועזות ביותר. אך מעולם לא הזכיר זאת.

דווקא בהקופה שהיה פייטר נועז, התחיל לעצב עולם פנימי מסוגו, מופנם, לשמוע המון תקליטים של באך, מוצרט. ללמוד פסיכולוגיה. פארא-פסיכולוגיה.

ואז פרצה המלחמה. הוא נפצע קשה בתחילת המלחמה, אך לא שיער לרגע שימות מפצעיו. הוא הס- כיר להוריו ש„זה שום-דבר, שטויות.“ וגם מיהר לשלוח גלויה לאחיו, עם ברכות ל- הולדת בתו. את הגלויה קיבלו בבית, זמן קצר אחרי הלוייתו.

הכלב פולי עדיין יושב בסבלנות וממתין לו ליד הדלת, והחברה מבית-הספר הצניעו פתק בין אבני-המציבה שלו: „ליוזי שלנו אנחנו איתך, תמיד, תמיד.“

יולי היה מגדל בתוך החדר שלו. חוץ מ- זה, היתה לו, כילד-של-קיבוץ, גם חייית- בית חקלאית מאד: תרנגולת פרטית אחת, שאותה טיפה.

משה („מושי“) חניב (37)

עורך-הדין המתלהב

בגיל 20 הועלה לדרגת רב-סרן, אחרי שכבר היה מאחוריו פרק רצוף במעשר- תהילה.

כפלמח-ניק לחם ברוחמה עם חטיבת-ה- נגב, השתתף בקרבות הש"ח בנגבה, ב- כיבוש באר-שבע, כמבצע „חורב“ ובפריצת הדרך לאל-עריש.

הוא סיים את הקורס הראשון לקציני- סנקים שהתקיים. אחרי-כך ביקש העברה ל- יחידת ארטילריה. אבל גם עבר באותו זמן קורס צניחה.

וכשם שהיה איש צבא מושלם — כך ביצע הכל בצורה מושלמת בחייו האזרחיים: החל מצעירותו, כשהיה בין מקימי תל- רעים, ועד שנותיו בירושלים, כשלמד משפטים, ואף ניהל באותה תקופה את בית- צבי ברמת-גן.

כשהפך עורך-דין, דאג שלא לפרסם את משפטי. הוא חי את בעיות הקליינטים שלו, אך לא ידע איך לקחת מהם כסף — ולשם כך מונה פקיד מיוחד.

בצד הקאריירה הצבאית והמשפטית שלו — הספיק גם להיות פוליטיקאי. היה היועץ המשפטי של מפא"י, והתגאה בתואר ש- הדביקה לו העיתונאית סילבי קשת: „עורך- הדין המתלהב.“ אחרי-כך הצטרף לרפ"י ב- בחירות האחרונות היה המועמד מסי 17 ב- רשימתם.

גם בחייו הפרטיים היה מלא דינמיות: כאב לניר ואביטל איתם נהג להשתולל, וכהרפתקן שטיולו במכונית ברחבי אפריקה הדהים את כולם. רק החביבים לא פיתה. הוא היה יותר מדי דינאמי, ולא היה לו זמן. „כאשר אניע